

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: Józego M. i Fidelis M.
Piątek: Marka Ewangelisty.
Sobota: Marcellina i Kłeta Męcz.
Niedziela: Teofila Biskupa.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 55.

Zachód " 7 " 4.

Długość dnia godzin 14 minut 9.

Przybyło " 6 " 31.

Wschód księżycy o godzinie 4 minut 12 w

Zachód " 5 " 56 r.

Wysokość wody na rzece Wiśle pod War-

szawą stóp 4 cali 9.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świętecznych, zamieszczane nie

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska № 18.

Poniedziałek: Witalisa M. i Pawła W

Wtorek: Piotra Męcz.

Sroda: Katarzyny Seneskiej P.

Czwartek: Filipa i Jakóba Apost.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Sesja zgromadzenia rymarzy warszawskich. (Mieszkanie starszego w gmachu resursy obywatelskiej—godzina 5 po południu.)

Odczyty: Na dochód warszawskiego Towarzystwa dobroczynności dalszy ciąg odczytu profesora p. Wł. Spasowicza „O Byronie”. (Sala ratuszowa—godzina 7 i pół wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Jan z Lejdy” (występ pani Rebiczkowej);—Teatr rozmaitości: „Anna de Kerviller” i „Mentor”;—Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Pomyłka pana Lambineta”, „Piękna młynarka” i „Beben”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Kwestja „wodna”.

Otrzymujemy następujące pismo.

Szanowny redaktorze!

Z prawdziwą nieśmiałością zabieram głos w „Kwestji wodnej”, podniesionej w nrze 108-ym pańskie-go pisma.

Nieśmiałość ta ztąd pochodzi, iż niestety jestem właścicielem nieruchomości w Warszawie, to jest tak zwanym „kamienicznikiem”, a więc istotą, która oprócz przywileju placenia na prawo i na lewo, służy jako oselka do ostrzenia dowcipów pp. reporterów, a posiadając bardzo mało praw do odzywiania się, z góry we wszystkim niema racji.

Zarty jednak na stronę, przystąpmy do „kwestji wodnej”...

Najpierw zdawałoby się, że jest ona nader prosta. Płacę wodociągowe za wszystkie piętra i powinienem mieć wodę zawsze na wszystkich piętrach. Tymczasem pierwsza część tych dwóch twierdzeń istnieje niezmiennie, druga zaś zmienia się niestety co rok na naszą niekorzyść.

Któż winien wobec lokatora? Rozumie się, odpowiedzą reporterzy, właściciel domu, bo on bierze droższą za lokal z wodociągiem. Tymczasem prawo, rozsądek i sumienie mówią co innego.

Prawo mianowicie twierdzi (art. 1148 kod. cyw.), że zobowiązujący się nie odpowiada za szkody i straty, gdy na skutek siły wyższej nie mógł dać lub uczynić tego do czego był zobowiązany. A czyż może być większa przeszkoda w dostarczaniu wody, niż brak jej w rurach, gdzie znajdować się powinna? Rozsądek naucza, że gdy właściciel zapłacił wodociągowe i raz i drugi upomniął się o brak wody, to uczynił już wszystko co od niego zależało i do niego należało.

Sumienie wreszcie każdemu lokatorowi znającemu z praktyki „kwestję wodną” nie powinno by pozwolić twierdzić, iż najmując lokal na wyższym piętrze lub na odleglejszej ulicy spodziewał się mieć wodę nieustannie.

Właściciel domu byłby winnym tylko w takim razie, gdyby w umowie stanowczo zapewnił lokatorowi ciągłe posiadanie wody, takich jednak naiwnych niezawodnie niema.

Co do przyczyn braku wody, najpierwszą jest wzrost zapotrzebowania takowej z przybywaniem nowych domów i fabryk, gdy maszyny pchające są ciągle też same i pozostają takimi aż do ukończenia nowych wodociągów. Zanim ta upragniona chwila nadejdzie przedsiębrać można tylko środki paljatywne. Do nich należą i oględne wydawanie pozwoleń na zakłady i fabryki konsumujące wiele wody wodociągowej, np. łazienki, farbiarnie i wiele innych, oraz urządzanie we wszelkich zakładach tego rodzaju oraz hotelach wodomierzy, zapobiegających choć w części marnotrawieniu wody, jak to się zdarzało, na sądzawki do pławienia koni.

Odmówić wody nowopowstającym domom i zakładom niepodobna, gdyż niepozwoiliłby na to względy sanitarne, ale skoro ta sama mniej więcej jej ilość dzieli się między coraz większą liczbę konsumentów, to właściciele domów mieliby słuszną prawo do zmniejszenia opłaty wodociągowej, gdyż ilość

wody jaką otrzymują dzisiaj jest bezporównanie mniejszą od tej, jaką za te same pieniądze otrzymywali przed kilkoma laty.

Przy udzielaniu nowych pozwoleń na wodociągi byłoby także, o ile sędzą, odpowiedniemi zastrzeżeniami i dopilnowanie kopania w nowych domach studzien przed rozpoczęciem robót murarskich, aby do tych robót i do polewania ulic woda z nich była czerpaną; wiadomą jest bowiem powszechnie rzeczą, że z nastaniem robót budowlanych i polewania ulic, w odleglejszych częściach miasta po całych tygodniach brak wody.

Wszystkich tych przepisów dopilnowaliby wraz z urzędnikami magistratu obywatele, którym brak wody najdotkliwiej uczuć się daje i którzyby tym sposobem byłiby bezpośrednio zainteresowani.

Kamienicznik.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Dzenniki petersburskie donoszą, iż projekt organizacji sądowo-wojennej na czas poboru, zatwierdzony ostatecznie w r. z., w tych dniach uzupełniony został przez nowo uchwalone przepisy procedury sądowo-wojennej, mając wejść w wykonanie z dniem 13-go września r. b.

— Rus. wied. donoszą, iż w wyższych sferach finansowych agituje się myśl otwarcia państwowej instytucji banku rolnego; bliższych szczegółów o tym projekcie dzenniki petersburskie dotąd nie podały.

— Rada miasta Żytomierza wystąpiła do władz administracyjnych z wnioskiem w przedmiocie połączenia Żytomierza ze stacją dróg południowych Berdyczowem.

— Rozkłady jazdy pociągów na kolejach żelaznych według letniej normy, wprowadzone będą w życie z dniem 13-ym maja r. b.

— Ustawa kasy emerytalnej zjednoczenia urzędników kolei terespolskiej ulegnie gruntownej zmianie z córką wśród salonu — w dosyć nieprzykładnym położeniu.

Mówiliśmy, że i ona i córka były już ustrojone tak, jak, jak do przedstawienia się hrabiemu uznają za właściwe...

Musia szczególnie, śliczna laleczka, pieszczotka matki, która wiedziała, że jest piękna, bo jej to sędzina codziennie wielokrotnie powtarzała — i lubiła się stroić — wystąpiła świetnie i była w istocie w całym blasku rozkwitającego pączka — porywającego oczy. Jej wesołego humoru nie nie mogło zachmurzyć, hrabia nie wydał się bynajmniej straszny; ale sędzina cała była z gniewu rozpromieniona na księcia, który nie raczył ani chwili poświęcić, dla polecenia jej hrabiemu. Stała jeszcze nadąsana wśród salonu, gdy gospodarz powrócił z sieni i grzecznie siedzieć ją poprosił.

Pardwowska ochłonawszy nieco, zaczęła się dopiero przypatrywać hrabiemu, którego sobie wcale inaczej wyobrażała.

Wydał się jej takim jakimś prostym człowiekiem tak pospolitą kreaturą, iż wszystko to, z czem przygotowana była wystąpić przed nim, wydało się jej teraz niestosowne. Puściła więc językowi wodę — na zgnębne imię.

— Niech się pan hrabia nie dziwi i nie gniewa — rzekła, że my go tu tak napadamy. Popsało nas serce podkomrzejnej, która była dobrodziejką dla całej rodziny — a my się do najbliższej liczymy.

Tu Pardwowska szybko bardzo wyrecytowała genealogję całą, z której hrabia nie a nie nie pochwycił.

— Byliśmy niegdyś bardzo zamożni — dodała — nieszczęśliwy skład okoliczności...

Tu nastąpiła powieść historyczna o wielkości i upadku Pardwowskich, na których się losy spiknęły.

(Dalszy ciąg nastąpi).

27)

WYSOKIE PROGI.

Powieść w dwóch tomach

J. I. Kraszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

Pomruknął dał sobie włożyć nowszy surdut hrabia. Parolowi przykazał zostać w sypialni u łóżka, co mu było nie do smaku — i zmieszany wyszedł do salonu. Sokalski go, jak pod szupasem prowadził. Nie było rady.

W istocie ten książę Heliodor, który dla tytułu czuł się obowiązany występować zawsze, jakby ołoczony paludamentem — był cokolwiek próżny, trochę śmielszy, ale w gruncie dobre czelczyko.

Oszczędnym, gospodarnym — miał tylko tę jedną chorobę swego księstwa i krwi wielkiej, którą w sobie szanował, a ta mu nieraz ciążyła. Mało co wykształcony, bo szkół nawet niedokończył, gdy majątek obejmował — pozostał na wsi, bo mu tu księstwo było dźwigać łatwiej i mniej kosztowniej.

Nie żonaty — bo mu się jakoś nie udało ożenić po myśli — prowadził życie spokojne i jednostajne. Szlachta go Jaśnie Oświeconym tytułowała... było mu na tem dosyć.

Nadchodzącego skromnego hrabiego Adalberta, książę powitał szumną, na pamięć wyczoną przemową, w której weneracją swą dla nieboszczki wyraziwszy, oświadczał, że się czuł w obowiązku spadkobiercy złożyć uszanowanie i t. d.

Hrabia wybelkotał jakając się podziękowanie, zapewniając, że samby był służył pierwszy, gdyby nie rozmaite okoliczności.

Chociaż nie do rzeczy, książę mówił dużo, głośno, z pewną prozosepeją, z miniką, z łatwością wielką, przerywając sobie — dla namysłu — to śmiechem, to kaszlem... chciał w tem wprawę okazać i rozmowa oszczędnie podsycona przez hrabiego, jako tako się potoczyła.

Główną jej treścią był nekrolog i wspomnienia zmarłej pani. Rozpływał się z pochwałami dla niej książę. Cieszył się potem z tego, iż Zakrzew, zamiast popaść w jakieś ręce niepewne... dostojnej rodzinie hrabiów Widawów przyszedł... W drzewie genealogicznem księcia dwakroć stały hrabianki tego imienia. To, obyczajem arystokratycznym upoważniało do zwania się kuzynami...

Hr Adalbert potniał, kłaniał się, dziękował i siedział jak na mękach.

Po półgodzinnej konwersacji, chociaż hrabia przez grzeczność usiłował gością zatrzymać na obiad, — książę stanowczo oświadczył, że natrętnym być nie chce, powracać musi, a wstąpił tylko po drodze.

Zabierał się już żegnać i hrabia oddychał, gdy drzwi salonu z trzaskiem się otworzyły i — przebojem prawie wpadła wystrojona sędzina Pardwowska z córką.

Wielkim a niskim, pełnym uszanowania dygiem powitałszy naprzód hrabiego — zwróciła się uśmiechając do księcia — i — in medias res od razu wkroczyła — wołając.

— Skorzystałam z bytności księcia Heliodora, który mnie tu spotykał ciągle przy nieboszczce podkomorzynie, aby on był laskaw mnie pana hrabiemu przedstawić i poświadczyć jakie miejsce u jej boku i w jej sercu zajmowałam...

Książę, który już się był pożegnał, zamruczał tylko coś niewyraźnego, wielce zakłopotany i natychmiast się ku drzwiom zrejterował, a że hrabia go przeprowadzać musiał — została więc Pardwowska

nie. Projekt podano już do zatwierdzenia. Przy nowej zmianie członkowie zyskają wiele warunków dogodnych i pewniejsze ubezpieczenie pobieranych w przyszłości emerytur.

= Z zaoszczędzonej od przeładunku sumy 5,000 rs., urzędnicy ekspedycji kolei terespońskiej otrzymają gratyfikację.

= Na kolei nadwiślańskiej spodziewany jest przewóz znacznej ilości pyroksyliny; transporty te pochodzące z miejscowych fabryk wojskowych, są przeznaczone do takichże fabryk w Cesarstwie.

= W alejach Ujazdowskich, obok t. zw. Rozdroża, kończą się roboty około budowy syfonu czyszczącego główny kanał wodociagowy idący od rzeki do stacji filtrów. Syfon żelazny sprowadzony z Anglii umieszczony został w murowanej na cementie piwnicy, która nakryta będzie żelaznem sklepieniem. Ustawienie syfonu jest już ostatnią robotą przy budowie tego potężnego i najgłośniejszego kanału.

= Z powodu otwarcia ogrodu botanicznego i rozpoczęcia przechadzek w parku łańcuchowym, służba policyjna otrzymała polecenie, aby do miejscowości tych nie wypuszczano osób nietrzeźwych, starozakonnych w długich kapotach, żebraków i w ogóle ludzi nieporządnie ubranych; zabroniono zarazem urządzania w ogrodzie i w parku gier towarzyskich, wchodzenia na klomby i trawniki, oraz przeprowadzania psów nawet na uwięzi.

= Jak dotychczas, wydano pozwolenie na sześć łazienek letnich, które jednak nie mogą być wcześniej do użytku publicznego oddane jak w dniu 15-tym maja.

= Trzecia licytacja w tattersallu warszawskim odbędzie się w dniu 15-tym maja.

= Z teatru i muzyki.

* Otrzymujemy następujące pismo:

"Komitet konkursu dramatycznego ustanowionego przy dyrekcji rządowej teatrów warszawskich podaje do publicznej wiadomości, iż na posiedzeniu odbytem w dniu 10-ym b. m. i r. ukończono sądownie nadesłanych utworów, z których jednomyślnie wyróżniony został dramat w 3-ach aktach „Florynda”, jako dzieło wysokich poetycznych zalet.

Ponieważ jednak utwór ten niezupełnie odpowiadał wymaganiom scenicznym, określonym w warunkach konkursu, przeto uznając jego wielką, przeważnie jednak literacką wartość, komitet zasądził mu nagrodę w ilości 300 rs.

Zwrócono także bliższą uwagę na komedję w 5-ku aktach „Zapóźno”, która posiada pewne godne wyróżnienia przymioty, ale dla usterek budowy i scenerii nie została zaleconą do grania.

Po otworzeniu opieczętowanej koperty autorem „Floryndy” okazał się p. Felicjan Faleński.

Bliższe szczegóły ogłoszone zostaną w ogólnym sprawozdaniu.

Prezes komitetu t. r. senator Gudowski, sekretarz Józef Kotarbiński, członkowie: Władysław Bogusławski, Piotr Chmielewski, Bogumił Poland, Henryk Grubiński, Kazimierz Kaszewski, Józef Kenig,

Edward Lubowski, Władysław Maleszewski, Wacław Szymanowski, Jan Tatarkiewicz.”

* Druga z kolei partia debiutowa p. Czernickiego w roli księcia w „Rigolecie”, nie przysporzyła nowych danych do sądu o tym poczynającym śpiewaku.

Głos, jak w pierwszych występach, zaleca się temi samymi przymiotami sympatycznej dźwięczności i lirycznej miękkości, sposób śpiewania jest przyzwyczajony i dosyć poprawny, ale brak fizjonomii scenicznej i niezręczność ruchów, nie przestaje być ważnym w debiutach p. Czernickiego szkopułem.

Jako dobre chwile wczorajszego występu notujemy duet w drugim akcie i romans w trzecim; piosenka „Kobieta zmienną jest” śpiewana była bez werwy; w kwartecie debiutant trzymał się dobrze.

W ogóle nauki, dużo nauki przydałoby się p. Czernickiemu, zanim rozpocznie trudny dziś zawód śpiewaka scenicznego.

* Wczorajsze wystąpienie p. Teresy Chodźkowej w wieczorze Towarzystwa muzycznego zainteresowało szersze koło publiczności słyszącej już z dziennikarskich informacji o zamiarze pani Ch. poświęcenia się scenie.

Inne są warunki wymagane od śpiewaczki scenicznej, inne znów a pod wielu względami łagodniejsze wymagania stawiane artystce występującej na estradzie koncertowej.

Nie przesądzać przeto jaką okaze się pani Ch. jako śpiewaczka operowa, możemy dziś oddać uznanie jej artystycznej inteligencji, poprawnemu frazowaniu i średnim oraz niższym tonom głosu.

Z odśpiewanych wczoraj numerów najlepiej powiodła się canzonetta Donizettiego.

Ładny choć nieco przydługi romans p. Maszyńskiego na altówkę i fortepian, oraz romans i humoraska Reinecke na też same instrumenta, dwa numery na dwa fortepiany i dwa numery zbiorowe odśpiewane przez chóry Towarzystwa, dopełniły programu wczorajszego wieczoru.

= Z sali odczytów.

Nazwisko Włodzimierza Spasowicza tak szeroko rozgłosne na różnych polach działalności naukowej i literackiej, przyciągnęło wczoraj do sali ratuszowej tłumy publiczności.

Szanowny prelegent zamierzył mówić o Byronie. Temat nie nowy, a jednak taka jest nęcająca siła tej zawzięcie dziś dyskredytowanej epoki romantyzmu, że każdy zapragnął usłyszeć jak ją osądzi umysł jednego z najgruntowniejszych i najbystrzejszych u nas krytyków.

Prof. Spasowicz sięgnął daleko bo do Jana Jakuba Rousseau, którego uważa za prawdziwego duchowego ojca romantyzmu.

Rozpoczął więc odczyt uwagą, że nie miał prawa Chateaubriand zarzucać Byronowi, iż nie uznał w nim przywódcę nowej w literaturze rewolucji, skoro sam pochodził w prostej linii od twórcy „Nowej Heloizy”, „Umowy społecznej” i „Emila”.

Po tym krótkim wstępie, nastąpiła charakterystyka umysłowa i moralna XVIII-go wieku, na którą prelegent rzucił śmiało rysami z całą wypukłą wyrazistością wielką postać Rousseau’a.

W mnóstwie głębokich i oryginalnych spostrzeżeń nad Janem Jakubem jako psychologiem, filozofem

społecznym i pedagogiem przejawiały się rezultaty wszechstronnych studiów, do których badacz przystąpił widocznie z całym zapasem wiedzy i krytycyzmu stosowanego według dzisiejszych wymagań.

Jako rezultat tej analizy, streścił prof. Spasowicz psychologję Rousseau’a w przewadze serca nad rozumem, której niszcząca siła była w pewnym stopniu motorem wszystkich późniejszych katastrof społeczno-politycznych, i z której następstw literatura europejska, bez wyłączenia naszej, długo otrząsnąć się nie mogła.

Byłoby krzywdą dla prelegenta usiłować w krótkiej potocznej wzmiance objąć studjum, którego zasadniczą myśl wyłoni się zapewne dopiero po skończonej całości.

Poprzestając więc w tej chwili na notatce, zostawiamy sobie niezależnie od dalszych dorywczych sprawozdań, bardziej wyczerpujące streszczenie odczytów do chwili dokładniejszego obznajmienia się z przewodniczącą im ideą literacką i społeczną.

= Album Warszawy.

Album Warszawy nowego formatu przedstawiające widoki ulic w pełni ruchu, znacznie zostanie pomnożone i dokończowane.

Nowe fotografie przedstawiać będą wnętrza świątyń napełnionych tłumem, teatrów i gmachów publicznych a wreszcie oryginalniejszych uboższych dzielnic.

Album to ma powodzenie za granicą, gdyż jest to prawda niestety dawno stwierdzoną, iż gród syreni o wiele lepiej przedstawia się na obrazku niż w naturze...

= Teatr amatorski.

Zapowiedziane na sobotę przedstawienie amatorskie na rzecz Towarzystwa dobroczynności zainteresowało szersze koło publiczności.

Zajmujący się sprzedażą biletów otrzymują liczne zamówienia tak na przedstawienie samo jak i na próbę widowiska, mającą odbyć się w piątek o godz. 2-jej po południu.

Sympatyczne kółko amatorów, któremu żarliwości i dobrej woli odmówić nie można, odegra te same dwie jednoaktowe komedje.

Układu wieńczących widowisko obrazów podjął się p. Marcin Olszyński.

= Nowy teatrzyk.

Przed kilkoma dniami wzmiankowaliśmy o projektowanym otwarciu teatrzyku po za rogatkami belwederskimi.

Jak się obecnie dowiadujemy, teatrzyk ten stanie w dawnym ogrodzie Szustra, a przedstawienia rozpoczyna się jeszcze w ciągu r. b.

Do budowy nowego przybytku sztuki już przystąpiono.

= Stowarzyszenie subjektów handlowych.

Zarząd stowarzyszenia subjektów handlowych krząta się około zaopatrzenia nowego lokalu, który jak już wspominaliśmy, będzie się mieścił w dawnej „Harmonji”.

Oprócz czytelni, uczestnicy będą posiadali bilard, fortepian i t. p.

Środki na dokonanie meljoracji są przygotowane.

WIEK XX-ty.

(Według A. Robidy, skondensował O.—n.)

(Dalszy ciąg)

II.

Zasmucona stanowczą decyzją opiekuna, Helena — jedna z tych istot, które pragną pełną piersią używać życia, bez zasklepienia się w ciasnym zakresie jednego obranego zawodu, istot zakazanych jeszcze truciźną poezji, która w zamierzonych wiekach nurtowała społeczeństwo, słowem jedna z tych istot, dla których w naszym postępowem stuleciu nie ma już miejsca na globie — zmęczona doznaniem wzruszenia, wcześniej niż zwykle udała się do swego pokoju i nie zwracając uwagi na zbytkowne jego urządzenie, postanowiła we śnie szukać zapomnienia o swojej trosce.

W mgnieniu oka była już w łóżku...

W 18-ym roku życia troska usypia zamiast sen spędzać z powiek, to też zaledwie przyłożyła piękną główkę do poduszki kosztownymi koronkami pokrytej, zasnęła głęboko.

Powoli cisza zaczęła się robić w pałacu. Państwo Ponto po krótkiej dyskusji politycznej udali się do swoich apartamentów, Barbara i Barnabina spały także.

Upłynęła godzina. W pokoju zaledwie oświetlonym niebieskawym światłem elektrycznej lampki nocnej, rysowała się uroczo na poduszkach piękna twarz Heleny, a lekki uśmiech, który błąkał się na

tej twarzy i regularny oddech uśpionej świadczyły, że troska znalezienia pozycji socjalnej nie dręczyła jej przynajmniej w sennych marzeniach.

Nagle silne wstrząśnięcie zbudziło uśpioną.

Helena wzrokiem zaczęła szukać po pokoju, zaniepokojona i niewiedząca kto ją poruszył.

— Co to być mogło? — pomyślała.

Z głębi łóżka dał się słyszeć głos wyraźny i przyjemny.

— Sprawozdanie z pierwszego przedstawienia dramatu „Poskromicielka lwów” w teatrze komedji francuskiej.

Głos ten szczegółowo i dokładnie zdawał sprawę z całej reprezentacji nowej sztuki, którą tylko co ukończono na scenie.

Była to formalna recenzja z uwagami o publiczności zebranej w sali, z podaniem treści sztuki i uwag o grze artystów, oraz o zachowaniu się lwów tresowanych, które występowały na scenie, wypowiedziana przez najznakomitszego współczesnego feljtonistę teatralnego.

— Teraz rozumiem — rzekła Helena wysłuchawszy — obudziła mnie elektryczność... Redakcje przeżyła w ten sposób przeglądy artystyczne swoim abonentom... Ale ja wolalabym spać!

Usnęła...

Śniły jej się uczone lwy z komedji francuskiej i ich artystyczna poskramiaćka, która tego wieczoru miała szalone powodzenie.

I ten sen jednak został wkrótce przerwany takim samym jak poprzednie wstrząśnięciem.

— Ferbana, godzina 11-a wieczór — odezwał się głos z głębi łóżka. — Na króla senegambijskiego rzu-

cono bomby panklastytowe i torpille elektryczne, w chwili gdy w towarzystwie żon wracał do zamku z przedstawienia „Hugonotów” w wielkiej operze senegambijskiej. Król został zabity na miejscu.

— To straszne — pomyślała Helena — ale przynajmniej nietakie długie jak sprawozdanie o dramacie... Śpijmy.

Sen jej był coraz niespokojniejszy, coraz większe okropności przedstawiały się jej w marzeniach.

Po chwili wstrząśnienie elektryczne obudziło ją znowu i znowu była zmuszoną słuchać głosu obwieszczonego straszne nowiny.

Tym razem głos wyrecytował ich kilka z kolei.

— Yokohama, kwadrans po północy. Rewolucja nieunikniona, izba deputowanych powzięła uchwałę, pociągającą ministrów do odpowiedzialności za naruszenie konstytucji. Prezydent republiki ogłosił stan obłężenia, gwardja narodowa nie chce wykonać rozkazu oddania broni i zamierza uderzyć na pałac rządowy.

Nankin, godz. 1-a. Senat odrzucił artykuł 25 ty ustawy celnej. Giełda zaniepokojona z powodu wiadomości o rewolucji w Japonji.

Melbourne, godz. 2-a. Straszny wypadek. Dwa-dziesiąt dziewięć domów o 12-tu do 15-tu piętrach zawaliło się nagle, w skutek wadliwej konstrukcji. Z pod zwalisk wyciągnięto już 600 trupów.

Buchara, godz. 2-a rano. Tuba azjatycka lądowa została przecięta tej nocy w górach przez rozbójników, którzy zabrali pocztę indyjską i obrabowali z wszystkiego 250 pasażerów, wrzucili ich do przepaści...

— Okropność! — zawołała Helena — czy nie ma

= Wianki.

I w tym roku uroczystość obchodu tradycyjnych wianków bierze na siebie Towarzystwo wioślarskie. W przyszłym tygodniu odbędzie się pierwsze posiedzenie komitetu wspólnie z zaproszonymi artystami dla ułożenia programu żywych obrazów, koncertu itp.

Ponieważ urządzenie wianków pociąga za sobą znaczne koszty, które mogą być pokryte jedynie z opłat za wejście na przystań, więc w razie niepogody uroczystość cała zostanie odłożona do najbliższego dnia pogodnego bez względu na pominięcie terminu tradycyjnego.

= Wystawa inwentarza.

Z powodu kilkutygodniowej zwłoki w terminie rozpoczęcia robót około budynków wystawy budowa ich została obecnie przyspieszona.

W ciągu ostatnich dni kilku wzniosły się od strony ulicy Pięknej główne stajnie i remizy sklepowe. Bufet jeden jest już gotowy, pawilon sędziów i altana orkiestry również, oweczarnię wreszcie dachem nakrywają.

Do otwarcia wystawy pozostaje wszystkiego sześć tygodni przez ten czas wiele jest do zrobienia.

Terytorjum wystawy rozszerzyło się znacznie w stronę ogrodu botanicznego.

= Ku ozdobie.

Szpital Dzieciątka Jezus zyskuje wewnątrz nowe porządki.

Na miejscu rozwalonej szopy, stojącej pomiędzy teatrem anatomicznym i oddziałem kobiet obłąkanych, urządzono ogródek.

Dawny ogródek, okalający oddział obłąkanych, otrzymał nowe drewniane Kraty.

Mile to dla óka i chorych i odwiedzających osób.

= Śpieszno.

Pomimo chwilowych chłódów i niepogody poszukiwania letnich mieszkań niezwykle już są ożywione.

W okolicach Warszawy, zwykły śmiertelnik nie może nawet marzyć o najeciutniej siedziby.

Do miejscowości kąpielowych, jako np. Ciechocinka i Nałęczowa nadeszło też sporo zamówień listownych i telegraficznych.

= Przymrozki.

Wczorajszy szron nie małe poczynił psoty ogrodnikom, którzy obsadzają klomby ogrodowe młodemi kwiatowymi latoroślami, nader czułymi na wpływy atmosferyczne.

Oby przymrozek ten był już ostatnim posłannikiem ubiegłej zimy!

= Za przykładem bogów.

Na placu Ujazdowskim, ulokował się czczeni jakiś z wagą decydującą, a gawiedź za opłatą jednego grosza dowiaduje się o ciężarze własnego ciała. Byłoby to naśladownictwem wagi umieszczanej na bazarze przed świętami Bożego Narodzenia?

= Pierwsza wizyta.

W dniu onegdajszym odbyły się zaślubiny młodej pary, która po weselu, wyprawionem w domu rodziców panny młodej, udała się do własnego mieszkania.

Około godziny 10-tej rano, kiedy nowożeńcy byli jeszcze w głębokim śnie pogrążeni, rozlega się gwałtowne dzwonienie i służąca otwiera drzwi trzem jegomościom.

Byli to komisarz sądowy z dwoma świadkami. Obudzony z oznajmieniem o niemiłych gościach pan młody, próżno prosił i molestował aby zajęcie ruchomości odłożono do następnego dnia, nieubłagany komornik nie chciał jednak ustąpić i zajęcia z zachowaniem wszelkich form prawnych dopełnił.

Przyjemna pierwsza wizyta u nowożeńców.

= Dziad.

Pod drugą bramą cmentarza powązkowskiego wysiadywał do niedawna zebrał wstrętnej powierzchowności, imieniem Marcin, istny typ dziada z rzemiosła.

Współtowarzysze jego poróżnili się z nim o coś i zagrozili, że go oskarżą przed władzą, iż żebrze mając znaczny majątek.

Strwożony pogrozkami Marcin sam dobrowolnie ze stanowiska ustąpił.

Jak się okazało posiada on za wolskimi rogatkami dwie posesje i obraca znacznym kapitałem pożyczając na lichwę!

= W jaki sposób kradną!

Przy ulicy Świętojańskiej na dziedzińcu jednego z domów bawiła się mała dziewczynka posiadająca w uszkach złote kolezki.

Gdy przywołana przez matkę wróciła do domu okazało się iż kolezki jej znikły.

Zapytana, gdzie się podziały, dziewczynka odpowiedziała, iż „jakiś pan” na dziedzińcu wyjął jej z uszków kolezki i oddał je do reparacji...

Matka zeszła na dziedzińiec i kazała córeczce pokazać tego „pana”.

Dziecko wskazało rosnącego draba, wychodzącego z sieni.

Aresztowano go natychmiast, okazało się jednak iż kolezki nie miał już przy sobie.

= Wypadki. Na Pradze w pobliżu dworca kolei terepolskiej Onufry T., poprawiając zaprzęg na koniach, uderzony został kopytem w brzuch tak silnie, iż stracił przytomność. Na Bednarskiej spadł z wozu odłam węgla kamiennego i zranił ciężko w głowę ośmioletniego Filipa C.

= Szkoła początkowa.

We wsi Glinkach, w powiecie mińskim, gubernji warszawskiej, poświęcono i otwarto w końcu z. m. nową szkołę początkową!

Zaraz z chwilą jej otwarcia zapisało się na naukę 80 dzieci.

Szkółka w Glinkach, jak donosi *Gaz. święteczna* wzniesiona została ze składek włościan, główną jednak zasługę w tej sprawie położyli dziedzice Glink, którzy chętnie zawsze niosą pomoc ludowi zarówno słowem jak i czynem.

= Żegluga.

Z Nowej Aleksandrji (Puław) korespondent nasz pisze co następuje:

W ostatnich dniach woda na Wiśle znacznie opadła, tak iż na jej powierzchni wystąpiły już wyspy piaszczyste.

Nowego zaś przyboru wody można się spodziewać dopiero w końcu b. m.

Niedawno ujrzelismy kilka berlinek, które jednak nie były naładowane zbożem, jak to bywało w latach ubiegłych.

Komunikacja z leżącym na przeciwnym brzegu Wisły traktem radomskim skutecznie prom.

W r. z. mówiono tu wiele o budowie mostu łączącego w celu połączenia obu brzegów rzeki.

Niestety, skończyło się na projekcie!

W niwecz poszły nadzieje mieszkańców, spodziewających się podwyższenia zarobków skutkiem zwiększonego ruchu.

Pomiędzy Puławami a Sandomierzem kursują stale dwa parowce — „Zefir” własność p. Pecka i „Andrzej” należący do p. Fajansa.

Z Puław odchodzą one codziennie naprzemiennie o godzinie 5½ rano, wracają zaś z Sandomierza na drugi dzień o godzinie 4-ej po południu, a przy pełnowodzin o 1½ w południe.

= Z pola.

Z Sokolowa piszą do nas pod dniem 20-ym b. m. co następuje:

„Przez całą zimę czytaliśmy ciągle przepowiednie wczesnej w r. b. wiosny.

Tymczasem, sądząc z obecnego stanu powietrza, trudno zdecydować, czy jeszcze nie będziemy mieli zimy.

W dniach od 16—18-go pruszył lekki śnieg natychmiast topniejąc.

W dniu 19-ym nad ranem mróz dochodził 3°, o godzinie zaś 8-ej wieczorem zaczął padać śnieg, o 9-ej powstała kompletna zamieć, przyczem śnieg był całkiem suchy, o 11-ej wreszcie śnieg dochodził miejscami do kostek, a zawieja na chwile nie ustawała.

Ziemniaki świeżo zasadzone, oziminy dotąd pięknie się prezentujące w ogóle, cała budząca się do życia roślinność znacznie na tej niespodziance ucierpiała.

Dalsze kaprysy aury mogą zatem zrzucić wielkie szkody.”

= Zagadka.

Magdebur. Ztę w korespondencji z Królestwa, powiada, iż jest w kraju naszym nowożytna Sodoma, którą reprezentuje Lipno...

Miasteczko to, zdaniem korespondenta, od stu lat szerzy wokół zgorzniecie.

Najwięcej tam bywało niedobrych małżeństw i skutkiem tego miłosnych awantur.

W żadnym mieście nie napisano tyle słodkich listów co tam, ztąd nowy termin „Bescheidenheit à la Lipno”...

Co znaczą te nonsensa?

= Grad.

Od osób przybyłych wczoraj koleją petersburską, dowiadujemy się, iż w dnia onegdajszego w okolicy Grodna spadł grad niezwyklej wielkości, albowiem kulki gradowe były podobne do włoskich orzechów.

Grad ten porobił znaczne spustoszenia w ogrodach, w polu jednakże wielkich szkód nie wyrządził.

środka na stłumienie tego głosu, który mi sen odbiera?..

Wzrok jej padł na umieszczoną w głębi łóżka ramę, w której znajdowały się w kilku szeregach guziki dzwonek elektrycznych z napisami: „Pokójówka”, „Odzwierny”, „Stacja aerokabów”, „Pożar”, „Złodziej”, „Doktor”, „Apteka”, itp.

Nie namyślając się i nie wybierając nacisnęła oboma rękami kilka tych guzików elektrycznych.

Natychmiast wszczął się w całym domu okropny hałas, dzwonki elektryczne odzywały się jednocześnie we wszystkich pokojach, na wszystkich piętrach. Dzwon zadzwonił w ogrodzie, wszystkie drzwi się pootwierały.

Pokój Heleny zaczął się zapelniać rodzajem lekkiego dymu, który zdawał się wychodzić z jakiejś skrzynki umieszczonej w ścianie. Był to jakiś gaz duszący, który Helenę pobudził do silnego kaszlu.

Tymczasem głos z głębi łóżka, niezrażony tem wszystkim co się działo, prawil dalej bezustannie:

— Buchara, godzina 3-ia rano. Sto ośmnaście trupów już odszukano, jest nadzieja...

— Na pomoc! na ratunek! — wołała słabnącym głosem Helena.

Odgłos kroków dał się słyszeć w korytarzu.

— Jesteśmy! nie bój się, moje dziecko? — rzekł wchodząc p. Ponto — gdzie ogień?..

— Ogień... ja nie wiem — rzekła, nie zdając sobie jeszcze sprawy z tego co się działo, Helena — zdawało mi się, że ten dym...

— Ten dym to gaz gaszący, który się rozchodzi po pokoju dlatego, żeś poruszyła dzwonek pożarowy — objaśnił kaszając, krztusząc się i kichając p.

Ponto — ten gaz właśnie gasi ogień, ale gdzie się paliło?

— Nie wiem — odpowiedziała Helena.

— Jakto nie wiesz? a pocóżes dzwoniła?..

— Pocisnęłam bez wyboru wszystkie guziki

— A więc nie było ognia?

— Nie, tylko byłam przestraszona...

— I z powodu przestachu alarmujesz cały dom niepotrzebnie, dzwonisz napróżno?.. Czyż nie wiesz, że ten dzwonek sprowadzi nam tu za chwilę straż ogniową, sikawki elektryczne. Prędko! trzeba dać sygnał odwołujący.

Bankier nacisnął guzik, na którym nie było żadnego napisu i wszystkie dzwonki zamilkły nagle, jak na zaklęcie.

— Idźże spać, moje dziecko — rzekł bankier — i na drugi raz nie rób niepotrzebnych alarmów. Cóż cię tak przestraszyło?..

Helena siedząc na łóżku chciała odpowiedzieć, ale doznała znowu wstrząśnienia elektrycznego i dał się słyszeć głos.

— Buchara, kwadrans na trzecią. Znalezione jeszcze jednego trupa. Strasznie pokaleczone ciało młodej kobiety...

Panna Colobry wydała krzyk.

— To ten głos tak mnie przestraszył — zawołała — mówił mi ciągle o okropnych wypadkach, rewolucjach, morderstwach, wybuchach.

Pan Ponto padł na foteł nie mogąc się powstrzymać od śmiechu.

— Pokójówka ścieląc ci łóżko, zapomniała przykręcić kranu od depesz — zawołał trzymając się za boki — o! wieśniaczko, nie masz nawet wyobrażenia o wynalazkach tegoczesnych.

Przykręcono kran depeszowy i uspokojona Helena próbowała zasnąć raz jeszcze.

Zaledwie jednak, mówiąc przedwiecznym klasycznym zwrotem, Morfeusz zaczął ją kołysać w swoich objęciach, jeden z dzwonek sam się odezwał, lampa elektryczna zapaliła się sama przez się i rozjaśniła pokój światłem dziennem...

Na dzwonku alarmowym czytać było można napis: „Złodzieje”.

Helena narzuciła coś na siebie pośpiesznie i wybiegła co tchu na korytarz.

Spotkała tam idącego powolnie w szlafroku pana Ponto.

— Gdzie biegiesz? — zapytał bankier przestraszonej dziewczyny.

— Ah! panie Ponto!... złodzieje!..

— No to cóż, wiem o tem... nie ma się co śpieszyć, nie uciekną. Dobrali się do malej kasy i złapali się w przyrząd elektryczny. I to znów wynalazek którego nie znasz. Kasjer przy zamykaniu kasy wprowadza ją w zetknięcie z silną baterją elektryczną tak, że złodziej gdy się jej dotknie doznaje bezustannych gwałtownych wstrząśnień i musi skakać z nogi na nogę na jednym miejscu, dopóki nie nadejdzie służba domowa lub policja, których ta sama baterja alarmuje jednocześnie.

Nieciekawa widoku njętych w ten sposób złodziei Helena wróciła do swej sypialni.

— Co za noc! — mówiła do siebie — ani chwili snu spokojnego!.. Mój Boże! czemuż to nie żyjemy w czasach, kiedy tych wszystkich wynalazków nie było, lecz za to można było przespać się i pomarzyć spokojnie!..

(Dalszy ciąg nastąpi.)

